תלמוד ירושלמי · מפרשים · עמודי ירושלים על תלמוד ירושלמי · סדר מועד

עמודי ירושלים על תלמוד ירושלמי יומא

רבי ישראל איזנשטיין

ספריית אור ברסלב · or-breslev.co.il

עמודי ירושלים על תלמוד ירושלמי יומא

רבי ישראל איזנשטיין

מקור הטקסט: ספריא · רישיון: לפי המהדורה: נחלת הכלל או Creative Commons

התכנים שלפניכם נאספו, מוינו, סוננו ונערכו בעמל רב ובמסירות על ידי צוות פרויקט 'אוצריא' (otzaria.org).

לקריאה באתר, עם המפרשים והמקורות ליד כל שורה: https://or-breslev.co.il/library/עמודי-ירושלים-על-תלמוד-ירושלמי-יומא/
הקובץ נוצר ב־17 בנובמבר 2026 מגרסה v38-202611162349 של הספרייה.

תוכן העניינים

פרק ב 4
הלכה ד 4
פרק ג 4
הלכה א 4
פרק ד 4
הלכה א 4
פרק ו 5
הלכה ג 5
הלכה ז 5
פרק ח 5
הלכה א 5
הלכה ז 6

פרק ב

הלכה ד

אבל בקרבנות היחיד אם רצה להקריב מקריב. כ' הקה"ע אם רצה כהן יחידי להקריב את הכל כו' והעתיק זה מפירש"י (דף כ"ו ע"ב). אולם לא היה לו לפרש כן ע"ד הירושלמי דמפיק מועכו שנים בני אהרן שנים הכהנים שנים דפרו של יחיד קרב בששה וא"כ לא הוי ליה לומר דקרב ביחידי ורש"י פי' כן לשיטות הבבלי (כ"ז א') דמפיק מזה לטלה דבעי ששה וא"כ קרבן יחיד נקרב ביחידי משא"כ להירושלמי. וע' במשנה למלך (פ"ו מה' מעה"ק הל' י"ט) מ"ש כן ליישב דברי הר"מ ולהירושלמי לא יתכן לפרש כן:

פרק ג

הלכה א

ר' אימא מטלטל על פום מלויתא כו'. וכ"ה בר"ה (פ"ב ה"א) וע' בשו"ת שואל ומשיב (ח"א סי' קפ"ד) שכ' הטעם משום שאינו בנמצא שם אנשים ולא נהירא כן. ונראה העיקר משום דהיא מלתא דעבידא לגלויי דע"ז קאי שם בירושלמי וסובר דבמדל"ג גם פסולי עדות נאמנים. וכן ראיתי בשו"ת דברי אמת (חא"ח סי' א') שכ"ב. וע' תשב"ץ ח"א (סי' פ"ג) מ"ש בזה:

פרק ד

הלכה א

ת"ל גורל כו' בשירי קרבן כ' וז"ל בת"כ פ' אחרי מסיים א"כ למה נאמר גורלות שיהיו שוים וכו' ותימה מה קשיא להו הא איצטריך ליה שיעשה הגורלות מכל דבר כדמתחיל ברישא דברייתא גורלות של כל דבר כו' וצ"ע עכ"ל ולק"מ דהא הברייתא הזאת הובאה בבבלי יומא(ל"ז א')והתוס' שם כתבו תימה דמתחלה קאמר דמגורלות נפקא לן והדר מייתי ברייתא דמגורל גורל נפקא להו ועוד דלעיל דרשינן מדכתיב גורלות שיהיו שניהם שוין וי"ל דהא דקתני גורלות של כל דבר לאו ממשמעות דגורלות למדין אלא מגורל גורל ריבה עכ"ל וכ"כ התוס' ישנים שם וא"כ יתפרשו דברי הת"כ דרישא דקתני גורלות על כל דבר לאו מרבוי דגורלות נפקא רק הוא מריבוי דגורל גורל וצדקו דברי הת"כ. אולם דברי הקרבן אהרן שם צע"ק שנראה שלא ראה דברי התוס' האלו:

פרק ו

הלכה ג

שלחו ביד שנים מהו כו'. עי' שירי קרבן ובמראה הפנים. אולם ראיתי בביאור הר"ש משאנץ לת"כ (פ' אחרי פ"ה) שכ' וז"ל ולא המשלח את המשלח שהמלוים המשלח אינם מטמאים בגדים ובירושלמי קא בעי שלחו ביד שנים מהו שיטמאו בגדים נשמעינה מן הדא המשלח ולא המשלח את המשלח הדא אמרה כו' עכ"ל מבואר מזה שגם לפירש"י המלוים א"ש דברי הירושלמי ושלחו ביד שנים הכוונה ששני אנשים הלכו א' שליח וא' מלוה אותו וא"ש קושיות הקה"ע ונ"ל דגם הר"מ פי' כפירש"י וע"כ השמיט הדין הזה דמשלח את המשלח ושלחו שנים בפ"ה מה' פרה. דפי' שעל המלוים אותו וכיון שכתב בה' עיו"כ (פ"ג ה"ז) דמלוים אותו מכל סוכה וכאן לא כ' שמטמא רק המשלח ממילא נדע דהמלוים אינם מטמאין:

הלכה ז

שלשה מילין מירושלים ועד בית חורן. בש"ס יומא (פ"ח ב')איתא עד בית חידודו. וע' בס' תבואות הארץ (פ"ג ד"פ) שהוכיח דעיקר הגירסא כמו בש"ס דילן דמירושלים ועד בית חורן הוא רחוק יותר:

פרק ח

הלכה א

אתי חמי ברחיצה אסיר כו'. עיין בשירי קרבן ע"ש שתירץ בדוחק ונ"ל ליישב זה דהירושלמי סובר דנעילה הוא נעילת שערי שמים וכמאן דס"ל כן בירושלמי ברכות (פ"ד ה"א) ותענית (פ"ד ה"א) והוא עם יציאת הכוכבים וא"כ כיון שצריך להתפלל נעילה עד הלילה וע' יומא (פ"ח א' א"א לו לשמש מטתו וא"ש. וע' במראה הפנים בריש פרקין שכ' דהירושלמי ס"ל דהה' עינוים המה ד"ת וממ"ש הירושלמי כאן להקשות דלמה לו לומר דאסור בתשמיש המטה תיפוק ליה דאסור להתפלל מבואר דהירושלמי סובר דהה' עינויים המה מדרבנן דאל"כ צריך המשנה להודיענו דאסור בתשמיש המטה מדאורייתא וכבר נודע הנ"מ בין דאורייתא לדרבנן מוכח דלא כהפני משה גם מש"ש דה"ה פ"ב מה' שביתת עשור ס"ל כדעת הר"מ דהה' עינויין המה מדרבנן אני בעניי לא אדע מניין לו זה אדרבה מדהצריך ה"ה לומר דלא מנה אותם הר"מ למ"ע דהוי ענין מיוחד. וע' ביאורו בלח"מ מוכח דס"ל בדעת הר"מ דהה' עינויים המה אסורין מה"ת וכשיטות הר"ן בדעת הר"מ. וראיתי להשירי קרבן מה שפי' ולא ידעתי מי הכריחו לפרש כן דרוצה לומר שלא

יפלוג אריב"ל דודאי דברי ריב"ל דאמר אין קרי אלא מתשמיש המטה הוא כששימש מיטתו בפועל וגם אם נפרש דברי רב הונא דמיירי בשחלם לו אשה עכ"ז יפלוג אריב"ל דהוא ס"ל דוקא דצריך לשמש מטתו וכ"נ שפי' הרא"פ פ"ג דברכות והפני משה שם. ובזה א"ש מה שהניח בקושיא הש"ק (ד"ה לית הדא פליגי) דדלמא ריב"ל אף בבא לו ע"י הירהור אשה מצריך טבילה וכדס"ד מעיקרא ולא קשיא הך ברייתא ע"ש והקושיא הזאת הוא לפי שיטתו שכתבתי אבל לפמ"ש דריב"ל ס"ל גם להס"ד דוקא בששימש מטתו בפועל לק"מ:

הלכה ז

ההן דחטא על חבריה כו'. מדברי הא"ז (ה' ערב יה"כ סי' רע"ו) מבואר שהיה גירסתו בירושלמי כאן בד"א בשאר עבירות אבל במוציא שם רע על חבירו אין לו מחילה עולמית וכן היתה הגירסא כאן לפני רבינו מהר"ח ויטא"ל כאשר ראיתי בפרקים (פרק ו') המועתקים בספר לב דוד. ולפנינו ליתא כאן אולם הועתק בירושלמי ב"ק (פ"ח ה"ז) ובסמ"ג (מ"ע סי' ט"ז) העתיק ג"כ בשם ירושלמי בב"ק ע"ש: